

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 7PP/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011527
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Vojsovič
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123011527.1

Uznesenie

- 4 - 7Pp/38/2023

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. – E. F., G. H. H. XXX/XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 27.11.2023, samosudcom F. D. I. takto

rozhodol:

- 4 - 7Pp/38/2023

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

- 4 - 7Pp/38/2023

Súdu bol doručený návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 6) a z oboznámených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený je vo výkone súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/68/2018 zo dňa 08.08.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/68/2018 zo dňa 12.04.2021 (o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2Tos/91/2021 zo dňa 15.07.2021 a to pre:

- prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zákona,
- prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zákona,

na ktorého výkon nastúpil dňa 21.07.2021 a ktorý má predpokladane po započítaní doby väzby vykonať dňa 20.07.2024.

Vyššie uvedeným odsudzujúcim rozhodnutím bol z dôvodu uloženia súhrnného trestu zrušený výrok o treste vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/107/2017 (zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona).

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37Pp/63/2023 zo dňa 03.04.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/58/2023 zo dňa 08.08.2023 bol zamietnutý návrh riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody na podmiennečné prepustenie odsúdeného.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 20.07.2023.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ústav na výkon trestu uviedol, že: „Zasielam Vám hodnotenie k žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“), ktorú si podal odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. H. XXX/XX, D.. Menovaný je slobodný, má stredné odborné vzdelanie bez maturity, je invalidný dôchodca. Do výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“) bol predvedený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, kde bol dňa 22.09.2021 upozornený na udržiavanie poriadku v osobných veciach, čo bolo vyriešené upozornením. Dňa 28.09.2021 bol premiestnený na ďalší výkon trestu

do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“).

Po absolvovaní nástupného oddielu bol umiestnený do oddielu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného je vo vzťahu k príslušníkom komunikatívne, podriadivé a slušné. Príkazy a nariadenia personálu rešpektuje a plní, vyskytlo sa však porušenie

ústavného poriadku, keď dňa 02.07.2022 odobral stravu na preukaz iného odsúdeného, čo bolo riešené pohovorom. Po upozornení sa to viac nezopakovalo. Pomoc personálu vyhľadáva len v nevyhnutných prípadoch. Svoje požiadavky predkladá legitímnym spôsobom. V kolektíve odsúdených je nekonfliktný. Závažové situácie nevyhľadáva, alebo sa ich snaží riešiť spoločensky prijateľným spôsobom. Čistotu a poriadok v osobnej skrínke si udržiava na požadovanej úrovni. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. Svoju trestnú činnosť síce priznáva, ale časť viny externalizuje na alkohol, na základe čoho je jeho postoj k trestnej činnosti hodnotený ako čiastočne kritický. Svoj voľný čas prežíva zmysluplne. Venuje sa čítaniu kníh, počúva ústavný rozhlas, sleduje televízne vysielanie a hrá spoločenské hry. Taktiež sa zúčastňuje športových vychádzok na multifunkčnom ihrisku. Fond ústavnej knižnice využíva. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa pravidelne zúčastňuje vedomostných kvízov a turnajov v stolnom tenise. Ako invalidný dôchodca nie je zaradený do pracovného procesu. Pravidelne sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného formou udržiavania čistoty a poriadku na izbe, v sektore a priľahlom okolí. Dlhodobu zodpovedne vykonáva službu v sektore, za čo bol jedenkrát disciplinárne odmenený. Počas celého výkonu trestu je v kontakte s matkou, súrodencami a starou mamou formou pravidelného telefonovania, návštev, videonávštev a korešpondencie. Ich vzťah sa javí byť srdečný, podporujúci a pevný. Program zaobchádzania je zameraný najmä na striktné dodržiavanie všetkých povinností plynúcich z právnych noriem upravujúcich problematiku výkonu trestu, predkladanie požiadaviek legitímnym spôsobom, riešenie konfliktných situácií spoločensky akceptovateľným spôsobom, uvedomenie si dôvodov užívania návykových látok, odpútanie sa od dôvodov ich užívania, uvedomenie si a prebratie zodpovednosti za svoje rozhodnutia, rovnako aj anticipáciu ich následkov, aktívne využívanie voľného času, zapájanie do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a rozvíjanie kontaktov s primárnou rodinou. Program zaobchádzania plní čiastočne v bode edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, ostatné body plní. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok, na podmiennečné prepustenie a odporúčam podmiennečné prepustenie s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 18) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je po prvýkrát.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že veľmi ho mrzí to čo spáchal v minulosti, už sa napravil. Vo výkone trestu je za to, že spravil dieťa s maloletou 14 ročnou osobou.

Na túto činnosť nemá v súčasnosti slová, už by ju nespravil, s poškodenou je v kontakte. Poberá invalidný dôchodok vo výške 370,- eur, výživné platí. V prípade prepustenia by išiel bývať k starým rodičom.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, a to s ohľadom na skutočnosť, že odsúdenému bola premenená podmienka ako aj s ohľadom na určenú resocializačnú prognózu a riziko recidívy trestnej činnosti.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu (§ 66 ods. 2 Tr. zákona).

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody (2/3 z uloženého trestu, a to dňa 20.07.2023).

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Polepšením je potrebné rozumieť vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok v podstate prejavuje iba v jeho správaní. Súd je toho názoru, že u odsúdeného nedošlo k takej zmene, pre ktorú by si dostatočne uvedomoval škodlivosť konania a škodlivosť okolností, pre ktoré sa dostal do výkonu trestu odňatia slobody. Konkrétne je nutné poukázať, že odsúdený je iba čiastočne kritický k spáchanej trestnej činnosti, keď z hodnotenia ústavu vyplynulo, že odsúdený trestnú činnosť síce priznáva, ale časť viny externalizuje na alkohol. Práve nedostatočne kritický náhľad na alkohol považuje súd za dôvod, pre ktorý nespĺňa dôsledne podmienky pre podmienené prepustenie.

Z obsahu odsudzujúceho rozhodnutia vyplynulo, že odsúdenému bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie, a to dokonca ústavnou formou. Je teda zrejmé, že alkohol zohrával rolu pri páchaní trestnej činnosti. Následne bolo ochranné liečenie u odsúdeného ukončené, a to uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4Nt/4/2019 zo dňa 19.02.2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4Nt/4/2019 zo 05.03.2019. Napriek vykonaniu ochranného liečenia však alkohol u odsúdeného naďalej zohráva negatívnu úlohu. Ako súd zistil z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2Tos/68/2018 zo dňa 15.07.2021 odsúdený sa vo veci, ktorej trest vykonáva neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Dôvodom pre také rozhodnutie bolo spáchanie dvoch priestupkov, ktorých motívom bolo dostať sa k alkoholu. Jeden z priestupkov bol pritom spáchaný dňa 23.03.2019, teda po výkone protialkoholického liečenia.

Možno tak konštatovať, že s ohľadom na nie dostatočne kritický náhľad odsúdeného na alkohol, nedošlo k zmene tých postojov odsúdeného, ktoré ho dovedli až do výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Splnená taktiež nebola dôsledne tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd v prvom rade uvádza, že len veľmi ťažko možno očakávať vedenie riadneho života odsúdeným v podmienkach na slobode pokiaľ ten nepreukazuje polepšenie ani v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody. Súd taktiež negatívne prihliadol aj na nedostatočne uvedomelý postoj odsúdeného k alkoholu a nakoniec aj na jeho trestnú minulosť. Je nutné uviesť, že odsúdený je síce vo výkone trestu po prvýkrát, avšak ide o jeho celkové 4 odsúdenia, pričom sa taktiež neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Táto skutočnosť je významná najmä z toho hľadiska, že dôvodom neosvedčenia boli priestupky, ktorých motívom spáchania bol alkohol. Z tohto pohľadu ide u odsúdeného o osobu s určitým sklonom k protiprávnej činnosti.

Nakoniec súd uvádza, že v prípade odsúdeného bolo nie tak dávno rozhodované o jeho podmienenom prepustení, v danom prípade na návrh riaditeľa ústavu. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/58/2023 zo dňa 08.08.2023 bolo rozhodnuté, že sa návrh na podmienené prepustenie zamietá. Súd v prípade návrhu odsúdeného rozhodoval po takmer 4 mesiacoch od tohto rozhodnutia. Porovnaním hodnotení vypracovaných ústavom v jednotlivých konaniach možno uviesť, že tieto sú v podstate totožné. Aj s ohľadom na krátkosť času od posledného rozhodovania a nezmenené hodnotenie, nie je dôvod pre odchýlenie sa od rozhodnutia krajského súdu, ktorý taktiež poukazoval na nedostatočne kritický postoj odsúdeného, ale aj napr. jeho trestnú minulosť.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

- 2 - 7Pp/38/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.